

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Kleuterschool - De Klimtoren te KASTERLEE

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	9456
Instelling	Vrije Kleuterschool - De Klimtoren
Directeur	Ingrid VAN LIESHOUT
Adres	Boslaan 2 - 2460 KASTERLEE
Telefoon	014-85.00.66
Fax	014-85.00.66
E-mail	info@vks-klimtoren.be
Website	www.vks-klimtoren.be
Bestuur van de instelling	VZW OZCS Midden-Kempen
Adres	Oude Molenstraat 11 - 2390 MALLE
Scholengemeenschap	Katholiek Basisonderwijs K(w)ALITI
Adres	Mgr. Cardijnstraat 39 - 2460 KASTERLEE
CLB	Vrij CLB Kempen
Adres	Korte Begijnenstraat 18 - 2300 TURNHOUT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	12-01-2015, 13-01-2015, 15-01-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	15-01-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	11-02-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Dirk JANSSENS
Teamleden	Ingrid VAN PEEL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en wereldoriëntatie.....	8
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	14
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	16
4.2 Leerbegeleiding	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?.....	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag is het rapport over de doorlichting van Vrije Kleuterschool 'De Klimtoren'. Deze autonome kleuterschool heeft twee vestigingsplaatsen: Boslaan 2 en Looiven 38 te 2460 Kasterlee. De hoofdvestigingsplaats bevindt zich in het centrum van de gemeente. De andere vestigingsplaats, gelegen Looiven 38, bevindt zich op enkele kilometers van het centrum in een kleine woonkern in een agrarische omgeving. Hier lopen kleuters uit de ruimere omgeving school. Meerdere ouders kiezen voor deze vestigingsplaats omwille van onder meer de kleinschaligheid en de groene, rustige omgeving.

Op basis van het vooronderzoek van 6 januari 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. De onderwijsinspectie ging de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden wiskundige initiatie en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de deskundigheidsbevordering en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het schoolteam de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie in voldoende mate nastreeft. Het ervaren team ontwikkelde in het verleden een duidelijke methodiek om het onderwijsleeraanbod en –proces te plannen, uit te voeren, te evalueren en – zonodig – bij te sturen.

Via de uitwerking van thema's creëren de leerkrachten een samenhangend aanbod waarbij alle leergebieden een duidelijke plaats krijgen. Ze besteden in toenemende mate aandacht aan de ontwikkeling van een doelgericht aanbod voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. De huidige implementatie van de leerplannen speelt hierin een belangrijke rol. Het team slaagt erin een krachtige leeromgeving te creëren waarbij leerkrachten passende doelen selecteren en bijbehorende activiteiten binnen de thema's een plaats geven. Kwaliteitsvolle activiteiten en bij het thema verrijkte hoeken bieden kleuters vele kansen om aspecten van de werkelijkheid te ontdekken en te exploreren, hieruit te leren en de opgedane kennis, inzichten en vaardigheden te gebruiken in andere onderwijsleersituaties. De teamleden zijn zich bewust van de kenmerken van hedendaags, kwaliteitsvol kleuteronderwijs en reflecteren geregeld over de mate waarin ze er via hun klaspraktijk in slagen om de ontwikkeling van kleuters te stimuleren en te ondersteunen. Frequent informeel en formeel overleg en samenwerking bij gezamenlijke thema's of projecten zorgen eveneens voor structurele momenten om het onderwijsleeraanbod en –proces voor te bereiden, uit te voeren en samen te bespreken en te evalueren.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat het schoolteam structureel aandacht besteedt aan de leerbegeleiding van de kleuters en doordacht investeert in de deskundigheidsbevordering van de teamleden. De school bevindt zich in een optimaliseringstraject waardoor de kwaliteit van het (kleuter)onderwijs nog verder wordt verhoogd.

De leerbegeleiding krijgt een belangrijke plaats in het pedagogisch-didactisch handelen van het hele team. De klasleerkrachten zijn verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg en nemen deze opdracht terdege op. Ze zorgen er vanuit hun opdracht voor dat het aanbod aansluit bij de ontwikkelingsfase van de kleuter(s). Ze investeren hierbij zowel in preventie, differentiatie en – zonodig – remediëring. De directeur neemt de zorgcoördinatie op zich waardoor zij zeer dicht bij de leerkrachten staat en er samen met hen in slaagt om de ontwikkeling van de kleuters systematisch op te volgen, te evalueren en te ondersteunen. De ontmoetende en ontwikkelingsgerichte leerkrachtenstijl leidt tot een veilig, stimulerend klimaat waarin de leerkrachten aandacht geven aan het welbevinden, de betrokkenheid en de competentieontwikkeling van de kleuters. Het team investeert op dit moment structureel in de implementatie van aspecten van handelingsgericht werken en van een digitaal platform waarin de leerbegeleiding meer en meer een plaats moet krijgen. Deze initiatieven leiden geleidelijk tot een verfijning en verruiming van de leerbegeleiding en een structurele aanpak van verschillen tussen en specifieke noden van kleuters.

Het team neemt heel wat deskundigheidsverhogende initiatieven op leerkrachten- en schoolniveau om het huidige optimaliseringstraject met succes te kunnen doorlopen. De directeur kiest er in samenspraak met het team voor om vooral vanuit de concrete klas- en schoolwerking veranderingen of vernieuwingen stapsgewijs in te voeren. Hoewel leerkrachten ook heel wat mogelijkheden krijgen om individugerichte nascholing te volgen, ligt er een zeer sterk accent op de interne professionalisering. De leerkrachten overleggen veelvuldig met elkaar, bespreken onderwijskundige aspecten en leren van en met elkaar bij de uitvoering van hun opdrachten. De toenemende veranderings- en vernieuwingsbereidheid van het team vormt een duidelijk draagvlak om de klas- en schoolwerking verder uit te bouwen. Het schoolteam zoekt en vindt geregeld ondersteuning bij externen, in het bijzonder bij de scholengemeenschap en de pedagogische begeleidingsdiensten.

De directeur en het team trachten zoveel mogelijk als één school te werken, ondanks de twee vestigingsplaatsen. Ze kiezen ervoor om zoveel mogelijk met het hele team het schoolbeleid te voeren. Hoewel de directeur veelal het voortouw neemt en de grote lijnen van het beleid uitzet, krijgt het team heel wat inspraak in de concrete uitwerking ervan. De geregelde personeelsvergaderingen nemen dan ook een centrale plaats in om onderwijskundige en organisatorische aspecten te bespreken, te evalueren en zonodig bij te sturen. Het hele team geeft samen richting aan de verdere ontwikkeling van de school. Het beleid van de school wordt meer en meer gebaseerd op een cyclische methode om hedendaags kleuteronderwijs te (blijven) bieden. De ontwikkeling en het gebruik van een prioriteiten- en nascholingsplan op korte termijn is vooral richtinggevend voor de schoolontwikkeling. De inbedding in de scholengemeenschap en de structurele contacten en samenwerking met het schoolbestuur en de bijbehorende overkoepelende diensten vormen een draagvlak om het schoolbeleid in een ruimere context te voeren.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor verdere erkenning en subsidiëring. Het toenemend beleidsvoerend vermogen van de school vormt een duidelijk draagvlak om het huidige ontwikkelingstraject verder te zetten. Op basis van de aanbevelingen in dit verslag en eigen vormen van zelfevaluatie kan het schoolteam de onderwijskwaliteit zelf verder (blijven) evalueren, bijsturen, borgen of verbeteren. De verdere ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem biedt kansen om het schoolbeleid nog verder te versterken en uit te breiden.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Het team streeft de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie in voldoende mate na. De cognitieve ontwikkeling krijgt een geïntegreerde plaats in het onderwijsleeraanbod. Leerkrachten hebben zowel oog voor het expliciet nastreven van doelen als voor incidenteel leren. Ze besteden gaandeweg meer aandacht aan het uitlokken van wiskundige ontdekkingen en het leren van wiskundige vaardigheden.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De leerkrachten streven de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in voldoende mate na. Zij creëren een samenhangend onderwijsleeraanbod en -proces via een thematische benadering. Kleuters krijgen heel wat kansen om de werkelijkheid te ontdekken en te exploreren en hierbij te leren in een uitdagende en krachtige leeromgeving.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De school organiseert haar onderwijs op basis van een visie op opvoeding, gebaseerd op zes pijlers. Deze pijlers vormen het algemeen referentiekader om de klas- en schoolwerking meer en meer strategisch uit te bouwen. De teamleden staan een ontwikkelingsgerichte aanpak voor en focussen primair op het welbevinden, de betrokkenheid en de ontwikkeling van competenties bij de kleuters. Het team heeft zowel impliciet als expliciet aandacht voor de ontwikkeling van het zelfbeeld, de motivatie en het initiatief van kleuters. Deze aspecten van de persoonskern zijn ingebed in aandacht voor de algemene ontwikkeling van de kleuters.

De schooleigen visie is mee bepalend voor de wijze waarop de teamleden hun opdracht uitvoeren. Ze creëren een veilig en stimulerend klimaat waarbij kleuters heel wat kansen krijgen om te ontwikkelen en te leren. De aandacht voor een evenwichtig aanbod maakt dat leerkrachten zowel de dynamisch-affectieve, de motorische als de cognitieve ontwikkeling van kleuters intentioneel nastreven.

Dit komt tot uiting in de planning, uitvoering, evaluatie en – waar nodig – bijsturing van het onderwijsleeraanbod en –proces. Leerkrachten creëren via een thematische benadering een structureel aanbod maar bieden eveneens heel wat kansen aan kleuters om incidenteel te leren. Thema's sluiten aan bij de leef- en interessewereld van de kleuters en bij kalender- en seizoensgebonden aspecten.

Het team gebruikt een referentiekader, ontwikkeld door de onderwijskoepel. Dit kader vormt de basis voor de uitwerking van een geïntegreerd, evenwichtig aanbod. De directeur stelt in samenspraak met het hele team duidelijke verwachtingen aan de planningsmethodiek. Het team optimaliseerde deze methodiek gedurende de voorbije jaren.

De voorbije jaren investeerde het team in een traject om de kwaliteit van het kleuteronderwijs te verhogen. Daarbij ging de aandacht onder meer naar een verbreding van het aanbod voor techniek, een verruiming van de thema's en de verhoging van het actief leren binnen een uitdagende en krachtige leeromgeving.

Gedurende dit traject kregen de leerplannen geleidelijk meer aandacht. Leerkrachten kregen de mogelijkheid om deze te verkennen en – afhankelijk van hun eigen beginsituatie – de vrijheid om deze stapsgewijze te integreren in hun benadering van het onderwijsleeraanbod en –proces. Via deze veeleer pragmatische aanpak groeide bij het team de aandacht voor de leerplannen, de bijbehorende visie en de concrete leerplandoelen.

Op dit moment zijn de meeste leerkrachten algemeen voldoende vertrouwd met de leerplannen en de leerplandoelen om deze op een systematische manier te implementeren in hun aanpak van de thema's. Dit schooljaar focust het team op de implementatie van het leerplan wereldoriëntatie. Het intern leiderschap wil samen met het team de leerplannen stapsgewijs implementeren.

Deze ontwikkeling resulteert op dit moment in een gemengd gebruik van het referentiekader van de onderwijskoepel en van de leerplannen. Naast een digitaal systeem om doelen te selecteren, hanteren leerkrachten een instrument ontwikkeld op het niveau van de scholengemeenschap waarin een differentiatie tussen jongste en oudste kleuters is voorzien.

Hoewel ze via hun oorspronkelijke aanpak beide leergebieden een plaats gaven in hun aanbod stellen de leerkrachten vast dat ze door het gebruik van de concrete leerplandoelen nog doelbewuster plannen, in het bijzonder voor wereldoriëntatie maar eveneens voor wiskundige initiatie.

Leerkrachten vertrekken vanuit de beginsituatie van de leerlingen en de eigenheid van het vooropgestelde thema om doelen voorop te stellen. De doelenselectie is algemeen richtinggevend voor de concrete uitwerking van de thema's en voor de uitvoering van de activiteiten. Het team slaagt er meer en meer in om relevante (leerplan)doelen te selecteren en een samenhang te creëren tussen deze doelen en de activiteiten.

De leerkrachten gebruiken een uitgesproken planningsmethodiek, tot op zekere hoogte ingegeven door de onderwijskoepel om het huidige onderwijsleeraanbod en –proces vorm te geven. Meerdere leerkrachten trachten een transparante manier te ontwikkelen om doelen uit het eigen referentiekader en uit het leerplan op elkaar af te stemmen en/of leerplandoelen een meer prominente plaats in de planning te geven. Op dit moment selecteren ze binnen de planning 'dominante doelen' en 'nevendoelelen' waardoor zowel meer globale én specifieke doelen richtinggevend zijn voor het didactisch handelen.

Leerkrachten gebruiken bij de concrete uitwerking van thema's een week- en/of dagplanning, hoekenfiches en/of fiches van geregeld weerkerende activiteiten om de doelgerichtheid van hun aanbod te bewaken. Het team nam vrij recent het initiatief om via webschema's doelen, inhouden en werkvormen voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie in kaart te brengen. Dit instrument geeft op een overzichtelijke wijze leerkrachten een inzicht in de mogelijke invalshoeken voor het thema. Afhankelijk van de beginsituatie van hun kleuters selecteren ze doelen en/of activiteiten bij deze invalshoeken. Deze aanpak leidt tot een evenwichtige keuze van leerinhouden, een doordachte invulling en verrijking van de hoeken en duidelijke keuzes voor het nevenaanbod.

Wiskundige initiatie krijgt algemeen een terechte plaats in het aanbod. Duidelijke afspraken over doelen, inhouden en materialen bieden een houvast om werk- en organisatievormen te bepalen. Afhankelijk van hun doelgroep plannen leerkrachten impliciet en/of expliciet een aanbod om wiskundige ontdekkingen uit te lokken en het leren van wiskundige vaardigheden te ondersteunen.

De meeste doelen krijgen op een geïntegreerde manier een plaats in het onderwijsleerproces waarbij leerkrachten meer en meer oog hebben voor de functionaliteit van de activiteiten. Ze besteden hierbij op een spontane wijze heel wat aandacht aan de taalontwikkeling van de kleuters om het verwerven van begrippen en inzichten te stimuleren en te verruimen. Indien nodig of passend geven ze echter ook meer uitgesproken structurerende momenten een plaats in de uitwerking van de thema's, in het bijzonder bij oudere kleuters. De leerkrachten investeren bij elk thema in de verrijking van hoeken en in een gevarieerd nevenaanbod waardoor kleuters heel wat kansen krijgen tot 'wiskundig denken en handelen'.

Een verdere, structurele implementatie van de visie en de krachtlijnen van het leerplan wiskunde biedt naast het gebruik van de leerplandoelen de mogelijkheid om het huidige onderwijsleeraanbod en –proces grondig(er) te evalueren, te analyseren en – waar nodig – bij te sturen.

Dit schooljaar focust het team op de structurele implementatie van het leerplan wereldoriëntatie. Na de globale verkenning en een eerste gebruik ervan bij de planning van thema's plande het team dit schooljaar onder meer een verfijning van hoekenfiches vanuit de invalshoek van het leergebied en een kritische analyse en optimalisering van de aanpak van de domeinen 'tijd' en 'techniek'.

Wereldoriëntatie komt echter vanzelfsprekend, geïntegreerd aan bod in de thematische benadering van het onderwijsleerproces. De eigenheid van elk thema is mee bepalend voor de mate waarin de verschillende domeinen en bijbehorende (leerplan)doelen een plaats krijgen in de didactische aanpak.

De leef- en ervaringswereld vormt veelal de invalshoek bij de keuze van thema's waardoor het werkelijkheidsgehalte van het onderwijsleeraanbod en –proces wordt gegarandeerd. De belevings- en fantasiewereld van de kleuters krijgt echter eveneens aandacht. De inbreng van de kleuters bij de keuze of de uitwerking van een thema vormt een belangrijk aangrijpingspunt om het aanbod te verruimen en aan te sluiten bij hun kennis of inzichten en hun interesses.

De organisatie van specifieke thema's of projecten met de hele school biedt geregeld kansen om de eigen thematische benadering te doorbreken en daagt het team uit om structureel te differentiëren in doelen en inhoud, waarbij er meer en meer aandacht uitgaat naar het creëren van onderlinge afstemming.

Kleuters krijgen algemeen vele impulsen om de werkelijkheid te ontdekken. Leerkrachten bieden hen vele kansen om te exploreren en te experimenteren. Ze creëren mogelijkheden tot handelen, denken en verwoorden waarbij zowel de verwerving van kennis en inzichten als de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes een plaats krijgen. Leerkrachten hanteren algemeen een onderwijsstijl die overeenstemt met de invalshoeken van de schooleigen visie. Naast een stimulerende en waarderende rol nemen ze ook duidelijk initiatieven om kleuters ook uit te dagen tot zelfontdekkend leren.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De school beschikt over voldoende materialen om de ontwikkeling van de kleuters te ondersteunen en te begeleiden. Het team kan gebruik maken van didactische publicaties en naslagwerken om het onderwijsleeraanbod en –proces verder te ontwikkelen. Vele materialen zoals onder meer kalenders, prenten, computers en ICT-voorzieningen, educatieve spellen en vele, zelfgemaakte materialen bieden heel wat ondersteuning voor het didactisch handelen.

De school beschikt daarnaast over een ruime infrastructuur in beide vestigingsplaatsen. De inrichting en het gebruik van de klassen, de speelplaats en het schooldomein bieden heel wat mogelijkheden om kleuters te stimuleren in hun ontwikkeling. De hoofdvestigingsplaats bevat meerdere grote klaslokalen waardoor de leerkrachten van de (oudste) kleuters een zeer ruim aanbod aan activiteiten binnen elk thema kunnen voorzien.

Leerkrachten overleggen met parallelcollega's over het gebruik van ontwikkelingsmaterialen, in het bijzonder bij de uitwerking van gezamenlijke thema's. Occasioneel overleggen leerkrachten ook over de groepen heen, bij de uitwerking van een thema of project uitgevoerd door de hele school. Op die manier besteden ze aandacht aan de verticale samenhang in het gebruik van materialen over alle groepen heen. Dit overleg leidt tot een verdere verfijning van de afstemming op de beginsituatie van de kleuters.

Het team besteedt in toenemende mate aandacht aan de graduele opbouw in het gebruik van ontwikkelingsmaterialen en leermiddelen. De recente focus op de optimalisering van het aanbod in de hoeken en het gebruik van tijdskaders biedt hiertoe onder meer heel wat kansen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De directeur ontwikkelde samen met het team procedures om de ontwikkeling van kleuters op te volgen, in kaart te brengen, te registreren en te bespreken. Het team bevindt zich op dit moment in de implementatiefase van een digitaal platform, dat onder meer mogelijkheden biedt aan leerkrachten om hun onderwijsleeraanbod en –proces te plannen en om de ontwikkeling van kleuters op te volgen en te registreren. De transfer van een papieren naar een digitaal systeem gebeurt geleidelijk. De input voor het volgsysteem bestaat uit evaluatiegegevens, afkomstig uit overgangsgesprekken, observaties, kindbesprekingen en multidisciplinair overleg (MDO).

Centraal in het didactisch proces staan observaties. Leerkrachten volgen de ontwikkeling van de kleuters momentaan op en registreren opvallende aspecten in observatielijsten. Op dit moment is voornamelijk het referentiekader van de onderwijskoepel richtinggevend voor het niveau van de verwachtingen van leerkrachten en voor de invalshoek en aard van hun observaties. Leerkrachten gebruiken in een eerste fase klasobservatielijsten waarbij ze geleidelijk de vooropgestelde dominante doelen gebruiken als invalshoek om te reflecteren over de kwaliteit van het thema en om de ontwikkeling van de kleuters op individueel en klasniveau in kaart te brengen. Ze hebben daarbij in toenemende mate aandacht voor een brede beeldvorming, inclusief de positieve aspecten en/of talenten van de kleuters. Indien nodig ondersteunt de zorgcoördinator/directeur de observaties om de beeldvorming (verder) te verfijnen.

Naast frequente observaties organiseren leerkrachten screenings om de ontwikkeling van de kleuters periodiek in kaart te brengen. Op dit moment gebruikt het team hierbij algemeen het referentiekader van de onderwijskoepel. Het team creëerde via duidelijke afspraken een structurele en cyclische aanpak ervan. Hoewel alle ontwikkelingsgebieden via observaties geregeld in kaart worden gebracht, sprak het team af om globaal tijdens het eerste trimester te focussen op de emotionele en motorische ontwikkeling en vanaf het tweede trimester systematisch aandacht te geven aan de taal-, denk- en zintuiglijke en motorische ontwikkeling.

Na elke screeningsperiode organiseert het team kindbesprekingen, waarbij de klasleerkracht en de zorgcoördinator/directeur de ontwikkeling van de kleuters bespreken en in het bijzonder inzoomen op specifieke aspecten en/of noden van individuele kleuters. Deze bespreking leidt veelal tot een duidelijk beeld van de beginsituatie van de kleuters, de verschillen binnen de klasgroep en de specifieke noden van de individuele kleuter.

Periodiek organiseert het team multidisciplinair overleg waarbij een medewerker van het CLB samen met de klasleerkracht en de zorgcoördinator/directeur verder ingaat op ontwikkelingsvertraging of –voorsprong van kleuters. Voorafgaand aan dit overleg trachten leerkrachten meer en meer vanuit een handelingsgerichte invalshoek te vertrekken. Op dit moment investeert het team in de optimalisering van het formuleren van een concrete hulpvraag.

De huidige overgang naar een digitaal platform bestaat in een eerste fase uit de initiatie van het gebruik ervan. Afhankelijk van de mate waarin aspecten van de ontwikkeling van kleuters moeten worden geregistreerd, ondersteunt de zorgcoördinator/directeur individuele leerkrachten bij het gebruik van het kindvolgsysteem op het platform. Zij hoopt op die manier op relatief korte termijn alle leerkrachten vertrouwd te maken met het platform.

De combinatie van de ingebruikname van het platform en de implementatie van de leerplannen als referentiekaders vormen op dit moment een sterke uitdaging voor het team. Een kritische analyse van de huidige registratie-, overleg- en planningsdocumenten biedt perspectieven om deze bij te sturen waardoor de kwaliteit en de bruikbaarheid nog verhogen.

Dit geldt onder meer voor de ontwikkeling van een digitaal volgsysteem dat geënt wordt op de op termijn gewijzigde planningsmethodiek waarbij het referentiekader van de onderwijskoepel en de leerplannen op een doordachte manier worden gecombineerd om de ontwikkeling van kleuters op een transparante en functionele manier in kaart te brengen.

De relatie tussen de vooropgestelde dominante en nevendoelen bij de thema's en activiteiten en de gebruikte evaluatie- en registratiedocumenten is op dit moment nog veeleer beperkt eenduidig en nog niet volledig. Dit geldt onder meer voor de leergebieden wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. De documenten om de opvolging van de ontwikkeling van de kleuters te ondersteunen, bevatten op dit moment nog weinig directe items/doelen die verband houden met de concrete (leerplan)doelen en inhouden van wereldoriëntatie. Dit geldt in mindere mate voor wiskundige initiatie, hoewel de toenemende doelgerichtheid binnen dit leergebied ook kansen biedt om de documenten bij te sturen.

Om de eigen perceptie op de kwaliteit en het effect van het geboden onderwijs te overstijgen, gebruikt het team genormeerde testen. De hierbij verworven informatie benutten individuele leerkrachten om de ontwikkeling van de kleuters verder te stimuleren. De combinatie van eigen evaluatiegegevens en de genormeerde testen biedt hen vele kansen om een doordacht beeld van de eigenheid en de ontwikkeling van de kleuters te krijgen. Elke leerkracht reflecteert dagelijks over de bereikte effecten, de kwaliteit van de activiteiten en het bijbehorend aanbod.

De mate waarin evaluatiegegevens benut worden om op klas- en schoolniveau via kritische reflectie de kwaliteit en de effecten van het geboden onderwijs in kaart te brengen, te analyseren en – waar nodig – verbeteracties op te zetten, is nog veeleer beperkt.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De verdere implementatie van het digitaal platform en de optimalisatie van plannings- en evaluatiemethodieken en –instrumenten kunnen nog bijdragen tot een nog meer nauwgezette opvolging en evaluatie van de ontwikkeling van kleuters op sleutelmomenten in hun ontwikkeling.

De huidige leerbegeleiding is vooral gebouwd op de rol van de klasleerkrachten, verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg. Dit betekent in de eerste plaats dat leerkrachten vanuit hun thematische benadering structureel aandacht hebben voor preventie via het creëren van een krachtige leeromgeving, zowel bij het reguliere aanbod als bij het aanbod in de hoeken. Leerkrachten hanteren een ontmoetende en activerende stijl waardoor ze zich sterk richten op het stimulerend tussenkomen in de klaspraktijk. Het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters vormen hierbij belangrijke criteria. Hierbij aansluitend heeft het team meer en meer oog voor de positieve kenmerken van de kleuters als aangrijpingspunt voor hun begeleiding.

Naast preventie krijgen differentiatie en remediëring meer en meer een plaats in het pedagogisch-didactisch handelen van teamleden. De mate waarin deze een voldoende fijn en breed beeld van de ontwikkeling van de kleuters hebben als basis voor differentiatie verschilt echter van leerkracht tot leerkracht. Toch groeit de mate waarin ze algemeen rekening houden met verschillen tussen kleuters.

Kleuters krijgen gedurig kansen en worden geregeld uitgedaagd om op hun niveau in te gaan op het aanbod en via ontdekken, exploreren, experimenteren en verwoorden al spelend te ontwikkelen en te leren. Leerkrachten baseren zich meer en meer op verschillen in ontwikkeling en/of (didactische) leeftijd om te differentiëren. Ze bepalen – afhankelijk van de doelen en de aard van de activiteit of interventie – de werk- en organisatievormen. Het team implementeerde in het verleden een methodiek om een gedeelte van de differentiatie structureel en gelijkgericht te organiseren, waarbij ook de ontwikkeling van de zelfsturing en motivatie bij de kleuters wordt gestimuleerd. Leerkrachten differentiëren in verwachtingen / niveau, tempo, materialen en/of begeleiding.

Leerkrachten richten zich zowel op kleuters met specifieke ontwikkelingsvertraging of –voorsprong als op kleuters die globaal conform de verwachtingen ontwikkelen. Hoewel de klasleerkracht ook voor meer specifieke op remediëring gerichte activiteiten verantwoordelijk is, krijgt zij hierbij indien gewenst ondersteuning van de zorgcoördinator/directeur.

Hoewel leerkrachten via de planningsmethodiek in het verleden aandacht besteedden aan specifieke ontwikkelingsondersteuning en leerbegeleiding voor aspecten van wiskundige initiatie en wereldoriëntatie blijkt de huidige implementatie van de leerplannen de doelgerichtheid van de leerbegeleiding nog te verhogen. Het gebruik van de concrete leerplandoelen via de selectie van dominante en nevendoeleinen leidt tot een meer uitgesproken aandacht voor doelen en inhouden voor beide leergebieden. Op die manier verhoogt de huidige aanpak van de leerbegeleiding.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling draagt op een systematische zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Uit een zeer recente controle en het hierbij uitgebrachte advies van de brandweer van Kasterlee blijken er tekorten te zijn op het vlak van de brandveiligheid voor de beide vestigingsplaatsen. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting nog niet opgelost. De brandweer vereist op korte termijn een planning op het niveau van de school waarin het schoolbestuur aangeeft welke initiatieven ze zal nemen om de tekorten weg te werken. Het dwingend karakter van deze vereiste plaatst de school voor de brandveiligheid onder verdere opvolging door de brandweer. Ondertussen ondernam de school reeds organisatorische maatregelen en voerde ze reeds kleinere werken uit om de tekorten snel aan te pakken. Dit gebeurt in afwachting van de realisatie van de verbeteracties ten gronde. Sinds 2006 werkt het schoolbestuur concreet aan de planning van een vernieuwbouw en beschikt het over een wachtdossier nieuwbouw bij het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs.

De organisatie bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne is voldoende sterk en voorziet in het wegwerken van de vastgestelde tekorten. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken. Het schoolbestuur blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de veiligheid van het personeel, de kleuters en de leerlingen.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Het beleidsvoerend vermogen van de school is volop in ontwikkeling. Het schoolteam ontwikkelde een duidelijke beleidsstrategie om 'doelgericht en planmatig' te werken in de kleuterschool. De directeur gebruikt een duidelijke strategie waardoor de implementatie van veranderingen en vernieuwingen op een gefaseerde en doordachte manier kan verlopen.

Het team bestaat grotendeels uit ervaren leerkrachten, die doorheen de jaren samen een pedagogisch-didactische context creëerden, onder meer gebaseerd op de visies van het katholiek kleuteronderwijs, het opvoedingsproject van het schoolbestuur en de eigen visie op leren en onderwijzen.

De wijzigende maatschappelijke verwachtingen daagden het team de laatste jaren echter duidelijk uit om niet enkel de huidige aanpak (verder) te optimaliseren maar ook om onderwijskundige en organisatorische aspecten grondig onder handen te nemen.

Het team bevindt zich sinds enkele jaren in een veranderingsproces waarbij de verhoging van het doelgericht werken wordt beoogd via de implementatie van de leerplannen en de methodiek van handelingsgericht werken en via de optimalisering van het onderwijsleeraanbod en –proces. De huidige structurele implementatie van het leerplan van wereldoriëntatie gebeurt op een doordachte manier via een 'actieplan 2014-2015', dat ook de implementatie van een digitaal platform als schooleigen prioriteit bevat.

De directeur ontwikkelt jaarlijks in samenspraak met het team een prioriteitenplan op meerdere terreinen. Zowel het pedagogisch beleid, zorg, bewegingsopvoeding, godsdienstige ontwikkeling, ICT, public relations, preventie en personeelsbeleid vormen onder meer invalshoeken om een prioriteitenplan voor een schooljaar te ontwikkelen. De school hanteert meer en meer een methode met een cyclisch proces om veranderings- en vernieuwingsprocessen op te zetten, uit te voeren en – waar nodig – bij te sturen.

Ondersteuning Het gezamenlijk ontwikkelde prioriteitenplan resulteert in een nascholingsplan dat gebaseerd is op een jaarlijkse zelfevaluatie, de eigenheid van de opdracht(en) van teamleden, hun eigen werkpunten besproken tijdens een functioneringsgesprek, een specifieke zorgvraag van kleuters...

De schoolcultuur komt onder meer tot uiting in de algemene veranderings- en vernieuwingsbereidheid van de teamleden en het bijbehorende engagement om de eigen deskundigheid verder te verhogen.

De directeur tracht een duidelijk zicht te houden op de professionaliseringsnoden van leerkrachten via de leerkrachtnabije rol die ze speelt als zorgcoördinator, waarbij geregeld overleg met individuele teamleden heel wat informatie oplevert over de mate waarin de leerkrachten nog kunnen groeien in hun opdracht(en). Kindbesprekingen en MDO's benut ze om samen met leerkrachten te groeien in de zorgwerking. Mede op basis daarvan stimuleert zij leerkrachten tot het volgen van individugerichte nascholing. Tijdens personeelsvergaderingen zorgt zij ervoor dat de nieuw verworven kennis en inzichten worden gedeeld binnen het team.

Teamgerichte pedagogische studiedagen en informatiemomenten tijdens teamvergaderingen bieden geregeld kansen om nieuwe inzichten te verwerven en/of aspecten van de schoolwerking gezamenlijk in kaart te brengen, te analyseren en – zonodig – initiatieven tot bijsturing te nemen.

De betrokkenheid van het hele team bij de beleidsuitvoering leidt meer en meer tot een open en positieve cultuur waarbij teamleden zich professioneel kwetsbaar kunnen en willen opstellen. Ze krijgen heel wat kansen om van en met elkaar te leren en slagen er in toenemende mate in om hun eigen praktijk te deprivatiseren en bespreekbaar te stellen.

Frequente overlegmomenten vormen de ruggengraat voor de onderwijskundige werking. Deze context vereist een duidelijke structuur én cultuur om 'samen school te maken' met het oog op een zo optimaal mogelijke begeleiding en ondersteuning van het leren van de kinderen. Het creëren van onderlinge afstemming tussen leerkrachten is dan ook fundamenteel binnen dit team. Ze vinden elkaar bij de voorbereiding, uitwerking en evaluatie van het onderwijsleeraanbod en –proces en van de leerbegeleiding.

In samenspraak met het team investeert de directeur sterk in de ontwikkeling en verzameling van pedagogisch-didactische informatiebronnen en ontwikkelingsmaterialen. De school beschikt dan ook over heel wat materialen om het (kleuter)onderwijs op een doordachte en brede manier gestalte te geven.

De school behoort tot een scholengemeenschap waarbij overleg en samenwerking onder meer op het gebied van leerbegeleiding meer en meer de beleidsvoering van de individuele scholen beïnvloedt. Deze context resulteert in toenemende mate in keuzes om onderwijskundige aspecten op het niveau van de scholengemeenschap te ontwikkelen. Visieteksten, procedures en middelen stromen meer en meer van dit niveau door naar de individuele scholen. Het brede draagvlak ervan biedt het team een vorm van zekerheid en garandeert dat de eigen perceptie op onder meer leerbegeleiding wordt overstegen, waardoor het team zich duidelijk ondersteund voelt. De meeste leerkrachten ervaren deze ondersteuning als positief omdat de aangeleverde producten veelal gebruiksklaar zijn en makkelijk kunnen worden geïntegreerd in de school- en/of klaswerking.

Het team doet indien nodig beroep op de pedagogische begeleidingsdienst van de onderwijskoepel en/of het pedagogisch team van het schoolbestuur om de school te ondersteunen op beleids-, team- of leerkrachtniveau.

Doeltreffendheid De periodieke organisatie van momenten van kritische zelfreflectie door de individuele teamleden bij de uitvoering van hun opdracht(en), (functionerings)gesprekken en frequente overlegmomenten leveren ruime informatie aan om een degelijk zicht te krijgen op de sterke en minder sterke aspecten van de klas- en schoolwerking, maar eveneens op de kwaliteit van de genomen professionaliseringsinitiatieven.

Het reflecteren over de implementatie van vernieuwingen op klas- en schoolniveau is eveneens een gewoonte, waardoor het team zich duidelijk buigt over de kwaliteit van het vernieuwingsproces op zich. De directeur gebruikt in samenspraak met het team zowel bij de realisatie als bij de evaluatie van vernieuwingen een duidelijke strategie, waardoor de evaluatie op een grondige wijze kan gebeuren.

Ontwikkeling Het intern leiderschap maakt werk van het creëren van condities voor de professionele ontwikkeling van elk teamlid. Deze aanpak resulteert meer en meer in een responsief en innovatief vermogen dat richting geeft aan het ontwikkelingstraject van dit schoolteam. Het toenemend innovatief vermogen van de school resulteert meer en meer in een ontwikkelingsgerichte benadering van de school- en klaswerking waarbij professionalisering een wezenlijke factor vormt.

De mate waarin de directeur en het team investeren in een proactieve benadering van de (nabije) toekomst is echter nog veeleer beperkt. Hoewel het team tot op zekere hoogte de maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen volgt, bestaat er nog geen beleid om een prioriteitenplan op middellange en lange termijn te ontwikkelen, hierop een gericht nascholingsplan te enten om veranderingen en/of vernieuwingen op een strategische manier voor te bereiden.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school beschikt over een duidelijke visie op leerbegeleiding, gebaseerd op de schoolvisie. De kenmerken en achtergronden van de kleuters leveren de school geen extra middelen op om een gelijke onderwijskansenbeleid (GOK-beleid) te voeren.

De directeur neemt de verantwoordelijkheid voor de coördinatie van de leerbegeleiding op zich. In haar rol als zorgcoördinator is ze onder meer verantwoordelijk voor de organisatie van overlegmomenten, kindbesprekingen en MDO-momenten en voor de organisatie van contacten tussen klasleerkrachten, ouders en/of het CLB. Binnen de school draagt ze zorg voor de ontwikkeling, de verzameling en zorg voor ontwikkelingsmaterialen die een rol kunnen spelen in de leerbegeleiding. De school beschikt als resultaat daarvan over een mediatheek, een puzzel-o-theek en een bibliotheek waarvan de leerkrachten kunnen gebruik maken om de ontwikkeling van de kleuters te ondersteunen, zich te laten inspireren of zich te verdiepen in specifieke problematieken en bijbehorende pedagogisch-didactische aanpak.

Binnen een proces van schoolwerkplanning ontwikkelde het team onder impuls van de zorgcoördinator/directeur een 'zorg- en GOK-beleid'. Dit beleid is sterk gericht op de uitvoering van de zorgwerking door de klasleerkrachten, die de eerstelijnsverantwoordelijkheid binnen de organisatie van de leerbegeleiding dragen. Deze keuze is gebaseerd op de idee dat klasleerkrachten het meest vertrouwd zijn voor de kleuters, deze het best kennen en alzo het meest adequaat kleuters kunnen stimuleren en ondersteunen in hun ontwikkeling.

Deze onmiddellijke betrokkenheid van klasleerkrachten op hun kleuters vormt een bijkomende stimulans om de doelgerichtheid van hun aanpak zo hoog mogelijk te maken. Het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters bij het onderwijsleeraanbod en –proces vormen hierbij een sterke graadmeter om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken. De mate waarin plannings- en evaluatiedocumenten echter functioneel worden gebruikt en bijdragen aan de doelgerichtheid van de leerbegeleiding verschilt van leerkracht tot leerkracht en is nog veeleer beperkt. De mate waarin gedifferentieerde doelen een plaats krijgen in de planning en evaluatie is nog veeleer beperkt.

Ondersteuning Het team implementeerde de voorbije jaren meerdere werk- en organisatievormen om de doelgerichtheid van de leerbegeleiding te (blijven) garanderen. De structurele aandacht voor een preventieve en gedifferentieerde aanpak resulteert hierdoor in een veeleer beperkte nood aan de uitvoering van op remediëring gerichte interventies. Het periodieke overleg en de kindbesprekingen tussen zorgcoördinator/directeur en individuele klasleerkrachten biedt de mogelijkheid om – indien nodig – samen na te denken over en beslissingen te nemen in de wijze waarop kleuters individueel of in een klein groepje gericht kunnen worden ondersteund.

De zorgcoördinator/directeur kiest vooral voor een pragmatische aanpak van veranderingen of vernieuwingen. Afhankelijk van de aard van de eerstelijnszorg en de noodzaak aan verdere zorginterventies begeleidt of ondersteunt ze individuele leerkrachten bij de uitwerking van een meer planmatige en/of structurele leerbegeleiding. Op die manier slaagt ze er samen met de betrokken leerkrachten in om de doelgerichtheid van de leerbegeleiding te verhogen.

Het huidige optimaliseringstraject van de school daagt het team uit om individueel en als groep te groeien in deskundigheid. De zorgcoördinator/directeur tracht leerkrachten te ondersteunen via vormen van coaching en ondersteuning, hetzij in de keuze en uitwerking van (zorg)interventies, hetzij in het aanreiken van tips, suggesties en additionele materialen om het aanbod te verrijken, te verbreden en/of te verfijnen.

Doeltreffendheid Het team ontwikkelt geleidelijk een sterker 'reflecterend vermogen' om de doeltreffendheid van het gevoerde zorgbeleid en van de concrete leerbegeleiding te onderzoeken. De opname van aspecten van de leerbegeleiding in het prioriteitenplan leidt tot een jaarlijkse en structurele evaluatie van deze prioriteiten en ruimer van het zorgbeleid.

De huidige verruiming van de doelgerichtheid via de implementatie van de leerplannen biedt ook een duidelijk(er) referentiekader om de leerbegeleiding richting te geven en op te volgen. Naast de evaluatiegegevens op het niveau van de individuele kleuter en de klasgroep tracht het team via de implementatie van een digitaal kindvolgsysteem een breder beeld te verwerven van alle kleuters én van de mate waarin de leerkrachten erin slagen om de leerplandoelen na te streven. Via deze evolutie hoopt en verwacht het team op termijn heel wat informatie te verzamelen als input voor een periodieke zelfevaluatie. Een structurele, systematische opvolging van de kleuters over de schooljaren heen vormt hierbij nog een uitdaging.

Op dit moment onderzoeken individuele leerkrachten tot op zekere hoogte de doeltreffendheid van de leerbegeleiding door hun onmiddellijke en constante betrokkenheid bij de ontwikkeling van de kleuters. Het team brengt nog veeleer beperkt de directe effecten van de leerbegeleiding in kaart. Het team onderneemt geleidelijk wel meer en meer acties om informatie over de kwaliteit van het onderwijs en van de klas- en schoolwerking te verzamelen.

Via de analyse van alle beschikbare informatie tracht het team zowel de effecten van het reguliere onderwijsleerproces als van de leerbegeleiding in kaart te brengen. Deze analyse biedt mogelijkheden om de effectiviteit en de efficiëntie van de leerbegeleiding te evalueren, verder te ontwikkelen en te optimaliseren.

De aanpak om via kritische reflectie en zelfevaluatie prioritaire werkpunten voor de leerbegeleiding te weerhouden, draagt bij tot de geleidelijke ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem, waarmee het team er meer en meer in slaagt de eigen kwaliteit in kaart te brengen, te analyseren en te beoordelen en te bewaken.

Ontwikkeling De schoolwerking bevindt zich in een optimaliseringstraject om de kwaliteit van de leerbegeleiding verder te verhogen. De lopende implementatie van de leerplannen en de recente ingebruikname van een digitaal platform dagen de teamleden op dit moment zowel als groep als individueel uit om het eigen onderwijsleeraanbod en –proces kritisch in kaart te brengen, te analyseren en – waar nodig – bij te sturen. De huidige aandacht voor de simultane integratie van aspecten van handelingsgericht werken biedt hierbij kansen om de leerbegeleiding ook tot op zekere hoogte te heroriënteren en te verbreden.

Het niveau van de scholengemeenschap speelt in toenemende mate een rol bij de ontwikkeling van visieteksten, procedures en middelen waardoor vanuit een breder draagvlak richting wordt gegeven aan de ontwikkelingstrajecten van de betrokken scholen.

Hoewel het team een lage drempel heeft voor externen, in het bijzonder voor ouders, slaagt ze erin om binnen de leerbegeleiding een passend evenwicht te bewaren tussen de verwachtingen van de ouders, de specifieke noden van kleuters en de draagkracht van individuele leerkrachten en de school.

De implementatie van het digitaal platform op het niveau van de scholengemeenschap biedt het schoolteam heel wat vertrouwen en ondersteuning om op een doordachte manier onder meer een digitaal kindvolgsysteem te integreren in de aanpak van de leerbegeleiding. Deze integratie biedt op termijn kansen om op basis daarvan een kwaliteitszorgsysteem te ontwikkelen. De toenemende doelgerichtheid van het onderwijsleeraanbod en –proces biedt meer mogelijkheden om de effecten van het geboden onderwijs en van de leerbegeleiding in kaart te brengen, te analyseren, te bespreken en op basis hiervan concrete (verbeter)doelen en acties te ondernemen.

De werking van de scholengemeenschap levert heel wat input aan de zorgcoördinator/directeur om zich op de hoogte te houden van relevante, hedendaagse onderwijsontwikkelingen binnen de leerbegeleiding. In samenspraak met het team tracht ze deze ontwikkelingen op hun waarde voor de school te beoordelen, relevante aspecten ervan te weerhouden en te implementeren in de schoolwerking.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap, Visieontwikkeling, Besluitvorming, Kwaliteitszorg	De school bestaat uit twee vestigingsplaatsen. De hoofdvestigingsplaats bevindt zich in het centrum van Kasterlee, de tweede vestigingsplaats bevindt zich op enkele kilometer daarvandaan. Het team investeerde de voorbije jaren in de (verdere) ontwikkeling van de eigenheid van de school. Geleidelijk slaagde het team erin om een eigen identiteit en profiel te ontwikkelen. De directeur investeert onder meer daartoe samen met de leden in de uitbouw van het beleidsvoerend vermogen van de school. Zij hebben daarbij zowel aandacht voor de verdere ontwikkeling van een positieve (school)cultuur als voor een functionele (beleids)structuur.
---	---

De eigenheid van een autonome kleuterschool biedt de directeur de gelegenheid om zich volledig te richten op de realisatie van hedendaags, kwaliteitsvol kleuteronderwijs. Zij speelt een centrale rol in de beleidsvoering van de school. Haar dubbele rol van directeur en zorgcoördinator resulteert in een duidelijke vorm van intern leiderschap. Ze bouwt geleidelijk in samenspraak met het team aan de ontwikkeling en de uitbouw van een gedeeld leiderschap. Op dit moment tracht ze zoveel mogelijk beleidskeuzes en –beslissingen samen met het team tijdens personeelsvergaderingen te maken. Dit initiatief resulteert in een toenemend participatief beleid. Bij het nemen van beslissingen worden alle belanghebbenden direct of indirect betrokken. De directeur neemt hierbij duidelijk het initiatief om te overleggen met het hele schoolteam.

Geregeld wordt een vergadering georganiseerd waarbij alle directeurs van de scholengemeenschap en de afgevaardigde van het schoolbestuur aanwezig zijn. Het schoolbestuur volgt de scholen op en brengt agendapunten aan voor de vergadering. Het schoolbestuur ondersteunt daarnaast haar scholen bij de realisatie van het welzijnsbeleid en bij de ontwikkeling van het onderwijskundig en/of organisatorisch functioneren van de school.

De directeur focust bij de uitbouw van het beleidsvoerend vermogen op de (verdere) ontwikkeling van gezamenlijke doelgerichtheid. De eigenheid van de school, de visie op onderwijs en leren en de gedeelde verantwoordelijkheid over de ontwikkeling van de kleuters vormen de basis voor het ‘samen school maken’. Het team investeert structureel in visieontwikkeling en een proces van schoolwerkplanning, waardoor meer en meer aspecten van de school- en klaswerking worden verhelderd, geactualiseerd en vastgezet in transparante afspraken en ingebed in de schoolvisie en -werking. De school beschikt zo over een draagvlak om haar maatschappelijke opdrachten op een gestructureerde, kwaliteitsvolle en meer participatieve manier te realiseren.

Het recente ontwikkelingstraject van de school getuigt van een doordachte keuze in prioritaire werkpunten en van een structurele aanpak van veranderingen en/of vernieuwingen. Het team investeert onder leiding van de directeur zowel in de ontwikkeling van een schooleigen visie en van een bijbehorend beleids- en/of prioriteitenplan op korte termijn als in de pragmatische implementatie van veranderingen en vernieuwingen.

De school beschikt over een groeiend zelfevaluerend vermogen en over een duidelijk besef van haar maatschappelijke opdracht om passende keuzes te (kunnen) maken. Het team verzamelt daartoe meer en meer informatie over de beginsituatie en de ontwikkeling van de kleuters. Deze ontwikkeling biedt perspectieven om een schooleigen kwaliteitszorgsysteem uit te bouwen.

De lopende prioriteiten worden tijdens het schooljaar geregeld geëvalueerd en zonodig bijgestuurd. Tijdens de jaarlijkse eindevaluatie bespreken de leerkrachten de ondernomen acties en initiatieven en de globale schoolwerking. Ze generen hieruit een prioriteitenplan. De teamleden voelen zich algemeen gewaardeerd voor hun werk en worden gestimuleerd om hun blikveld te verruimen en nog meer kritisch stil te staan bij de uitvoering van hun opdrachten.

De kenmerken van de kleuterpopulatie, de aanwezige deskundigheid in het team, het toenemend gedeeld leiderschap en de bijbehorende ontwikkeling van het beleidsvoerend vermogen van de school bieden heel wat garanties voor de nabije toekomst. De school beschikt over een duidelijk draagvlak om haar maatschappelijke opdrachten op een strategische, kwaliteitsvolle en participatieve manier waar te maken. De onderwijsinspectie vertrouwt er dan ook op dat het schoolteam het positieve ontwikkelingstraject structureel verder zet.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De gezamenlijke doelgerichtheid komt tot uiting in de uitwerking van thema's en de geïntegreerde manier waarop wiskundige initiatie en wereldoriëntatie hierin een plaats krijgen.
- De thematische benadering en de bijbehorende verrijking van de hoeken resulteert algemeen in een breed, relevant en kwaliteitsvol onderwijsleeraanbod en –proces.
- De leerkrachten creëren een veilige, stimulerende en krachtige leeromgeving waardoor kleuters vele ontwikkelingskansen krijgen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het team investeert structureel in deskundigheidsbevordering. Professionaliseringsinitiatieven sluiten aan bij noden of prioritaire werkpunten op individueel of teamniveau.
- De doordachte aanpak van de leerbegeleiding door de klasleerkrachten is ingebed in een duidelijk beleid dat in het bijzonder gericht is op preventie, maar waarin ook differentiatie en remediëring een plaats krijgen.
- Via een jaarlijkse evaluatie van de werking en de ondernomen acties evalueert het team zowel de leerbegeleiding als de deskundigheidsbevordering en stuurt haar beleid voor de nabije toekomst waar nodig bij.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school evolueert meer en meer naar een gedeeld leiderschap waarbij de directeur in samenspraak met het team de klas- en schoolwerking aanstuurt, ondersteunt en opvolgt.
- De pragmatische aanpak van veranderingen en vernieuwingen resulteert in een sterke gevoeligheid om aspecten van de werking in kaart te brengen, kritisch te evalueren en zonodig te optimaliseren.
- De directeur neemt in haar opdracht als zorgcoördinator actief deel aan klas- en schoolwerking. Haar onmiddellijke betrokkenheid op de kleuters en de leerkrachten heeft een stimulerend effect op alle betrokkenen en biedt haar de mogelijkheid om de onderwijskwaliteit zeer concreet op te volgen en te bewaken.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De verdere, structurele implementatie van de leerplannen als inspiratiebronnen en referentiekaders kan de doelgerichtheid en doeltreffendheid van het onderwijsleeraanbod en –proces nog verhogen en dienen als basis om de huidige didactische benadering kritisch te onderzoeken.
- De digitalisering van het kindvolgsysteem biedt mogelijkheden om de huidige evaluatiepraktijk kritisch te analyseren, aan te passen aan de implementatie van de leerplannen en verder te verfijnen om de functionaliteit ervan nog te verhogen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De periodieke organisatie van vormen van zelfevaluatie op basis van een brede(re) dataverzameling biedt perspectieven om de effectiviteit en de efficiëntie van de leerbegeleiding grondig(er) te onderzoeken en waar nodig te optimaliseren en/of (op termijn) te heroriënteren.
- Een verhoging van de betrokkenheid van teamleden bij de werking van de scholengemeenschap, in het bijzonder bij de uitwerking van onderwijskundige aspecten zoals de leerbegeleiding, kan de veranderings- en vernieuwingsbereidheid van het team nog verhogen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De verdere ontwikkeling van een gedeeld leiderschap biedt kansen om nog sterker te evolueren naar een gezamenlijk gedragen schoolbeleid.
- De uitbouw van een kwaliteitszorgsysteem biedt op termijn de mogelijkheid om de eigen kwaliteit grondig(er) te onderzoeken en te bewaken.
- De ontwikkeling van een prioriteiten- en nascholingsplan op middellange en lange termijn biedt het team kansen om een nog meer strategisch beleid te voeren én op een pro-actieve manier de toekomst van haar onderwijs voor te bereiden.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De instelling moet maatregelen nemen om de veiligheid van de leer- en werk-omgeving te verbeteren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Dirk JANSSENS de inspecteur-verslaggever	Ingrid VAN LIESHOUT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	